TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Giới thiệu trường hạ Giang Xá và Lại Yên ở Hoài Đức (Hà Nội)

ISSN: 2734-9195 14:35 05/04/2026

Trường hạ Giang Xá tổ chức An cư hết năm 1997 thì kết thúc. Năm 1998, Tỉnh hội Phật giáo Hà Tây thành lập trường hạ chùa Thầy, huyện Quốc Oai và duy trì An cư đến nay.

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương và Nghị quyết số 1656/NQ-UBTVQH15 ngày 16/06/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã của Tp.Hà Nội; từ ngày 01/07/2025, các xã, thị trấn thuộc huyện Hoài Đức, Tp.Hà Nội được sắp xếp thành 4 xã: Hoài Đức, Sơn Đồng, Dương Hòa và An Khánh.

Để góp phần tìm hiểu và nghiên cứu thêm về pháp **An cư kiết hạ** theo luật Phật chế cũng như công tác tổ chức An cư của BTS GHPGVN TP.Hà Nội trên địa bàn huyện Hoài Đức, TP.Hà Nội (cũ), bài viết giới thiệu một số thông tin về tình hình và hoạt động của các trường hạ trên địa bàn xã Hoài Đức và xã Sơn Đồng hiện nay.

Trường hạ Giang Xá, xã Hoài Đức

Chùa Giang Xá còn có tên chữ là Bảo Phúc tự, ngày nay nằm trên đất làng Giang Xá, xã Hoài Đức, TP.Hà Nội. Trải qua bao thăng trầm lịch sử, dưới thời tiền Lý, chùa có tên là Linh Bảo tự, sau đó được đổi thành Bảo Phúc tự, ngày nay tên chùa được gắn với tên địa danh của làng Giang Xá.

Toàn cảnh chùa cổ Giang Xá nhìn từ trên cao. Ảnh: Internet

- Năm 1991, trước những khó khăn về sự đi lại của tăng, ni trong **mùa an cư**, Hòa thượng Thích Thanh Viên[1] đã đề nghị Giáo hội cho phép mở thêm cơ sở an cư tại các chùa Hội Xá, Giang Xá, Vũ Lăng để thỉnh chư Tăng về an cư.

- Năm Nhâm Thân (1992), được sự chấp thuận của Ủy ban Mặt trận tổ quốc các cấp và Tỉnh hội Phật giáo, trường hạ Giang Xá tại thôn Giang Xá, xã Đức Giang, huyện Hoài Đức, tỉnh Hà Tây[2] chính thức đi vào hoạt động với 40 vị tăng, ni tham gia An cư. Chứng minh trường hạ là các Hòa thượng Thích Thanh Viên, Hòa thượng Thích Phổ Tuệ, Hòa thượng Thích Thanh Bích. Ban Giảng sư là các Đại đức Thích Thanh Phúc[3] (kiêm Duy na) và Đại đức Thích Thanh Thủy; Thủ chúng ni là sư cụ Thích Đàm Hiền - Chánh ban đại diện Phật giáo huyện Hoài Đức.

Điểm đặc biệt là không chỉ có tăng ni trên địa bàn huyện Hoài Đức tham gia An cư tại trường hạ Giang Xá mà tăng, ni các huyện Đan Phượng, Thạch Thất, Quốc Oai và Thị xã Sơn Tây cũng tham gia và có năm có thêm chư ni của Phật giáo huyện Mê Linh, tỉnh Vĩnh Phú tòng tăng; cụ thể:

+ Năm 1993 có 48 vị tham gia an cư (trong đó: 01 vị Tỷ khiêu tăng; 22 vị Tỷ khiêu ni. 01 vị tỉnh ngoài là Tỷ khiêu ni Thích Đàm Khang tu học tại chùa Trung Hậu, Mê Linh, tỉnh Vĩnh Phú tham gia tòng tăng an cư).

+ Năm 1994 có 54 vị tham gia an cư.

+ Năm 1996 có 57 vị tham gia an cư thì 5 vị ni chúng thuộc Phật giáo huyện Mê Linh, tỉnh Vĩnh Phú .

Trường hạ Giang Xá tổ chức An cư hết năm 1997 thì kết thúc. Năm 1998, Tỉnh hội Phật giáo Hà Tây thành lập trường hạ chùa Thầy, huyện Quốc Oai và duy trì An cư đến nay.

Ngày 11/05/1993, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Thông tin đã ký quyết định số 534QĐ/BT công nhận chùa Giang Xá (Bảo Phúc tự) là Di tích kiến trúc nghệ thuật.

Trụ trì chùa Giang Xá *(Bảo Phúc tự)* hiện nay là sư cô Thích Đàm Chuyền, nguyên Ủy viên Ban trị sự GHPGVN huyện Hoài Đức.

Trường hạ Lại Yên, xã Sơn Đồng

Thực hiện Nghị quyết số 15/2008/QH12, ngày 29/5/2008 của Quốc hội về việc điều chỉnh địa giới hành chính Tp.Hà Nội và một số tỉnh có liên quan; từ ngày 01/8/2008, huyện Hoài Đức, tỉnh Hà Tây thuộc Tp.Hà Nội; Ban Đại diện **Phật giáo** huyện Hoài Đức trở thành 1 trong 29 đơn vị Phật giáo của Thành hội Phật giáo Thủ đô giai đoạn này. Đến ngày 01/7/2025, các xã Lại Yên, Sơn Đồng, Vân Canh, Tiền Yên và Song Phương của huyện Hoài Đức, Tp.Hà Nội (cũ) được sắp xếp tổ chức thành đơn vị hành chính mới là xã Sơn Đồng, Tp.Hà Nội.

Được sự đồng ý của chính quyền các cấp, năm 2009, Thành hội Phật giáo Hà Nội tổ chức cơ sở an cư tại chùa Nhạ Phúc- xã Lại Yên, huyện Hoài Đức[4] cho 68 vị tăng, ni trong huyện *(gọi tắt là Trường hạ Lại Yên).* Đường chủ là Hòa thượng Thích Thanh Bích; Đại đức Thích Tiến Thông, trụ trì chùa Lại Yên làm Trưởng Ban Tổ chức kiêm giảng sư và Duy na; Thủ chúng ni là Ni sư Thích Đàm Thuần, Chánh ban Đại diện Phật giáo huyện. Năm 2009, trường hạ Lại Yên giảng dạy bộ Di Đà Viên Trung theo Chương trình chính khóa thống nhất của Thành hội Phật giáo Hà Nội.

Từ năm 2009 đến nay, trung bình hàng năm có 70 vị tham gia **an cư** [5], đạt 90% tổng số tăng, ni trên địa bàn huyện Hoài Đức (cũ).

Đức đệ tam Pháp chủ Đại lão Hòa thượng Thích Phổ Tuệ quang lâm trường hạ Lại Yên nhân kỷ niệm 5 năm mở trường 2009-2013

Thành tựu qua các mùa An cư từ năm 2009 đến năm 2025

+ Chư tăng, ni thực hiện đầy đủ các thời khóa theo Luật Phật chế, qua đó duy trì ngọn đèn chính pháp của đức Phật.

+ Tiếp chúng, độ nhân được 24 vị, góp phần củng cố Tăng đoàn trên địa bàn huyện Hoài Đức.

+ Ban chức sự trường hạ và BTS Phật giáo huyện Hoài Đức đã đề nghị Thành hội đệ trình Pháp chủ Hội đồng Chứng minh GHPGVN tấn phong giáo phẩm đối với 03 Thượng tọa; 03 Ni trưởng và 22 Ni sư đủ điều kiện theo nội quy Tăng sự.

+ Năm 2013, Lớp Giáo lý cơ bản dành cho phật tử huyện Hoài Đức được khai giảng khóa 1 tại chùa Lại Yên và ngày càng đi vào hiệu quả *(Hiện tại đang giảng dạy cho khóa IV- niên khóa 2024- 2027).*

+ Tổ chức “Gia đình Phật tử” tại chùa Lại Yên *(thành lập từ ngày 24/4/2006)* được củng cố và phát triển; góp phần hộ trì các hoạt động phật sự của chùa Lại Yên và Phật giáo huyện.

+ Bên cạnh đó, với tinh thần “cứu khổ, ban vui” theo lời Phật dạy, nhân dịp ngày TBLS 27/7 và lễ Tạ pháp hàng năm, Ban chức sự trường hạ Lại Yên đều tổ chức trao quà từ thiện cho các gia đình là hộ nghèo và đồng bào bị ảnh hưởng

bởi thiên tai, bão lũ tại các tỉnh phía Bắc và miền Trung.

Ban chức sự trường hạ Lại Yên trao quà nhân mùa Vu lan báo Hiếu và ngày Thương binh, liệt sỹ năm 2022

Từ năm 2009 đến nay, chùa Lại Yên là trụ sở của Ban trị sự GHPGVN huyện Hoài Đức và nay là trụ sở của Ban đại diện Phật giáo liên xã Hoài Đức. Chùa được Bộ Văn hóa và Thông tin xếp hạng là **Di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia**, theo Quyết định số 2890/VH-QĐ ngày 27/9/1997.

Đương kim trụ trì chùa Lại Yên hiện nay là Thượng tọa Thích Tiến Thông, sinh năm 1972, quê quán tại xã Hồng Vân, TP.Hà Nội. Hiện là Ủy viên HĐTS GHPGVN, Phó trưởng ban kiêm Trưởng ban Hướng dẫn phật tử GHPGVN TP.Hà Nội; Trưởng ban đại diện Phật giáo liên xã Hoài Đức.

Tác giả: **Thạc sĩ Nghiêm Văn Hợp**

***

Tài liệu tham khảo:

- Cuộc đời và Đạo hạnh của Hòa thượng Thích Thanh Viên.

- Tiểu sử Hòa thượng Thích Viên Thành.

- Chứng điệp kiết hạ của Thượng tọa Thích Thanh Thủy - trụ trì chùa Đại Tự, xã Hoài Đức

- Văn bản số 4921/UBND-LĐCSXH, ngày 01/06/2009 của UBND TP Hà Nội v/v tổ chức An cư kiết hạ Phật lịch 2553 - Dương lịch 2009.

- Kế hoạch tổ chức An cư kết hạ năm 2009, ngày 27/05/2009 của Thành hội Phật giáo Hà Nội và các năm từ 2010 - 2025.

- Báo cáo tổng kết công tác Phật sự các năm 2009 - 2025 của Ban trị sự GHPGVN huyện Hoài Đức.

Chú thích:

[1] Nguyên Trưởng ban trị sự Phật giáo tỉnh Hà Sơn Bình, sau này là Trưởng ban trị sự Phật giáo tỉnh Hà Tây từ năm 1989 đến 1993

[2] Nay thuộc khu 3, xã Hoài Đức, TP Hà Nội

[3] Lúc đó là trụ trì chùa Tổng- xã La Phù, huyện Hoài Đức *(cũ)*, nay là trụ trì chùa Triệu Khánh, TP Hà Nội

[4] Hiện nay địa chỉ chùa Lại Yên là thôn Lại Yên 4, xã Sơn Đồng, TP Hà Nội

[5] Số lượng tăng ni huyện Hoài Đức tham gia An cư từng năm: Năm 2009: 68 vị; Năm 2010: 60 vị; Năm 2011: 63 vị; Năm 2012: 83 vị; Năm 2013: 75 vị; Năm 2014: 80 vị; Năm 2015: 69 vị; Năm 2016: 75 vị; Năm 2017: 65 vị; Năm 2018: 76 vị; Năm 2019: 64 vị; Năm 2020: 65 vị. Năm 2021: do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid- 19 nên không tổ chức an cư tập trung. Năm 2022: 62 vị; Năm 2023: 66 vị; Năm 2024: 65 vị; Năm 2025: 66 vị. Tổng cộng có 1.101 lượt vị tăng, ni tham gia an cư tại trường hạ Lại Yên trong 16 năm. Năm 2012 có số lượng tăng, ni tham gia đông *(hơn 80 vị)* do Thành hội giới thiệu 1 số tăng ni trường Trung cấp Phật học thuộc Phật giáo tỉnh ngoài đến tham gia an cư.